

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑ ซึ่งสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ศึกษาการบริหารงานวิชาการ ของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตัวอย่างจำนวน ๒๗๕ คน ของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑ พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน ๒๓๑ คน และเพศชายจำนวน ๔๔ คน ซึ่งเป็นผู้มีอายุระหว่าง ๓๑ - ๔๐ ปี จำนวน ๑๖๔ คน กับอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี จำนวน ๑๐๓ คน ซึ่งมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน ๑๖๖ คน และในระดับปริญญาโท จำนวน ๑๐๗ คน โดยทั้งหมดเป็นครู จำนวน ๒๗๑ คน เป็นผู้บริหารจำนวน ๔ คน ซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง ๖ - ๑๐ ปี จำนวน ๑๖๑ คน และที่ ๑๑ - ๑๕ ปี จำนวน ๙๖ คน โดยทั้งหมดอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดกลาง จำนวน ๒๔๑ คน ต่างเห็นว่าการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่าในด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนสำคัญที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงจากมากไปหาน้อย ด้านการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ซึ่งสามารถสรุปรายละเอียดแต่ละด้านได้ดังนี้

๑ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ มีการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร มีการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของชุมชน มีการวางแผนการใช้หลักสูตร มีการนิเทศการใช้หลักสูตร การดำเนินการใช้หลักสูตรไม่เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ มีการจัดทำคู่มือและคู่มือการใช้หลักสูตรสถานศึกษา มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียนเพื่อประเมินความพร้อมในการบริหารหลักสูตร เอกสารหลักสูตรมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของครู มีการรวบรวมเอกสารหลักสูตรสำหรับให้ครูใช้ศึกษาค้นคว้า ครูขาดความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรแกนกลาง ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบถึงหลักสูตรสถานศึกษาตามลำดับ

๒ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพชุมชนและท้องถิ่น มีการนิเทศภายในเพื่อติดตามผลการจัดการเรียนการสอนของครู มีการจัดให้มีโครงการพัฒนาการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระต่าง ๆ มีการส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ อย่างหลากหลายและต่อเนื่อง มีการวิเคราะห์จุดด้อยและจุดเด่นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของสถานศึกษาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีการประชุมวางแผนร่วมกันในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานที่และสิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ขาดการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยากรจากภายนอกแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน มาพัฒนากระบวนการเรียนรู้ งบประมาณที่ใช้ในการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ ไม่เพียงพอกับความต้องการ ครูขาดความเข้าใจในการจัดกระบวนการเรียนรู้ มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในภาพรวมของสถานศึกษา ตามลำดับ

๓ ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการประชุม ชี้แจง ระเบียบหลักเกณฑ์ วัดผลและประเมินผลการเรียนตามที่หลักสูตรกำหนด มีการวางแผนดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนอย่างเป็นระบบ มีการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ มีการประเมินผลการเรียนรู้อ่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริงขาดความต่อเนื่อง มีการวัดผลและประเมินผลการเรียนอย่างหลากหลาย มีการกำกับติดตามการวัดและการประเมินผลให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ครูขาดความรู้ในเรื่องการจัดทำเครื่องมือ วิธีการวัดผล ประเมินผลการเรียนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ การจัดเก็บเอกสารการศึกษา การวัดผลและประเมินผลตามการเรียนรู้ไม่เป็นระบบ มีการนำผลการประเมินทุกครั้งมาแก้ไขปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ

๔ ด้านการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการจัดหาหนังสือและเอกสารให้บุคลากรใช้ศึกษาเพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน มีการนิเทศ ติดตาม การทำวิจัยในชั้นเรียนของครู มีการส่งเสริมให้ครูสนใจและตระหนักถึงความสำคัญของการทำวิจัย มีการนิเทศ ติดตาม การทำวิจัยในชั้นเรียนของครู มีการประชุม วางแผนเพื่อกำหนดเป้าหมาย นโยบายในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน มีการวางแผนในการพัฒนาบุคลากรในการทำวิจัยในชั้นเรียน มีการใช้ผลการประเมินเพื่อการปรับปรุงการวิจัยและพัฒนา งบประมาณในการจัดอบรมความรู้ให้ครูในเรื่องการทำวิจัยไม่เพียงพอ การจัดอบรมความรู้ในเรื่องการทำวิจัยให้กับครูไม่ต่อเนื่อง มีการประเมินผลหลังการวิจัย

และพัฒนา ขาดการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาเพื่อใช้เป็นประเด็นในการวิจัย ขาดการนำผลการวิจัยไปพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ตามลำดับ

๕ ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การดำเนินการนิเทศภายในและการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง มีการประเมินผลหลังการนิเทศ ขาดการนำวิธีการนิเทศที่หลากหลายมาใช้ มีการนำผลการนิเทศไปใช้เพื่อปรับปรุงการนิเทศต่อไป โรงเรียนมีบุคลากรไม่เพียงพอต่อภาระงานที่ต้องดำเนินการนิเทศ คณะกรรมการนิเทศมีภาระงานสอนมากจึงไม่มีเวลานิเทศ มีการสร้างความเข้าใจให้กับคณะครูในเรื่องการนิเทศ เพื่อการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน มีการส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดกิจกรรมการนิเทศ มีการสำรวจ ศึกษาและวิเคราะห์เพื่อทราบสภาพปัญหาและความต้องการในการนิเทศ มีการสร้างความตระหนักให้กับบุคลากรในสถานศึกษาให้เห็นความสำคัญของการนิเทศ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบการนิเทศได้อย่างเหมาะสม มีการวางแผนการนิเทศอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ตามลำดับ

๕.๑.๒ เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ ของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑ โดยการทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance: ANOVA) จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

เพศ ผลจากการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการ ของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑ โดยการทดสอบค่าที พบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ ที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อพิจารณารายด้านก็พบว่า ในด้านการวิจัย เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีความแตกต่างกัน ส่วนในด้านอื่นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อายุ ผลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ ของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑ พบว่าบุคลากรที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้านก็พบว่ามีความ แตกต่างกัน ใน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผล การเรียน ด้านการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ค่าเฉลี่ยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นในด้านที่ แตกต่างกันเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') พบว่า ผู้ที่มีอายุระหว่าง ๒๐ - ๓๐ ปี กับ ๕๑ ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล

ประเมินผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ค่าเฉลี่ยรวม แตกต่างจากผู้ที่มีอายุระหว่าง ๓๑ - ๔๐ ปี กับ ๔๑ - ๕๐ ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

วุฒิการศึกษา ผลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ ของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต ๑ ตามวุฒิการศึกษา พบว่าบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้านก็พบว่ามีความ แตกต่างกันในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นในด้านที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') พบว่า ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และ ปริญญาโท มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และโดยภาพรวม แตกต่างจากผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประสบการณ์ ผลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ ของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต ๑ พบว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้านก็พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน นอกนั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นในด้านที่ แตกต่างกันเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ ๖-๑๐ ปี และ ๑๑ - ๑๕ ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และโดย ภาพรวมแตกต่างจากผู้ที่มีประสบการณ์ ๑ - ๕ ปี และ ๑๖ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ ๐.๐๕

ตำแหน่ง ผลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ ของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต ๑ ตามตำแหน่ง โดยการทดสอบค่าที โดยภาพรวมพบว่า บุคลากรที่มี ตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ ที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อพิจารณารายด้านก็พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ ๐.๐๕ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ขนาดของโรงเรียน ผลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑ พบว่าบุคลากรในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้านก็พบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีความคิดเห็นแตกต่างกัน นอกนั้นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นในด้านที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') พบว่า บุคลากรที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้แตกต่างจากบุคลากรที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

๕.๑.๓ ปัญหา และแนวทางการบริหารงานวิชาการ ของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เอกสารหลักสูตรมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ ครูขาดความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรแกนกลาง ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบถึงหลักสูตรสถานศึกษา ในการดำเนินการใช้หลักสูตรไม่เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ ส่วนใน **ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้** ครูขาดความเข้าใจในการจัดกระบวนการเรียนรู้ สถานที่และสิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ขาดการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยาการจากภายนอก แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนมาพัฒนากระบวนการเรียนรู้ งบประมาณที่ใช้ในการพัฒนา วิธีการจัดการเรียนรู้ไม่เพียงพอกับความต้องการ และ **ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน** ครูขาดความรู้ในเรื่องการจัดทำเครื่องมือ วิธีการวัดผลประเมินผลการเรียนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การเรียนรู้ การจัดเก็บเอกสารการศึกษา การวัดผลและประเมินผลตามการเรียนรู้ไม่เป็นระบบ การจัดทำแผนการวัดผลประเมินผลการเรียนแต่ละรายวิชาไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริงขาดความต่อเนื่อง และ **ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา** การจัดอบรมความรู้ในเรื่องการทำวิจัยให้กับครูไม่ต่อเนื่อง งบประมาณในการจัดอบรมความรู้ให้กับครูในเรื่องการทำวิจัยไม่เพียงพอ ขาดการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาเพื่อใช้เป็นประเด็นในการวิจัย ขาดการนำผลการวิจัยไปพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และสุดท้าย **ด้านการนิเทศการศึกษา** โรงเรียนมีบุคลากรไม่เพียงพอต่อภาระงานที่ต้องดำเนินการนิเทศ คณะกรรมการนิเทศมีภาระงานสอนมากจึงไม่มีเวลานิเทศ ขาดการนำวิธีการนิเทศที่หลากหลายมาใช้ การดำเนินการนิเทศภายในและการพัฒนาบุคลากรไม่ต่อเนื่อง

๕.๒ อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการ ของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อโรงเรียน ประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑ สรุปได้ว่า จากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ในจำนวนนี้เป็นผู้ที่มีอายุระหว่าง ๓๑ - ๔๐ ปี ซึ่งส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี และมีตำแหน่งเป็นครูผู้สอน โดยส่วนใหญ่แล้วจะมีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ ๖ - ๑๐ ปีขึ้นไป ซึ่งส่วนใหญ่มีความคิดเกี่ยวกับการบริหารงาน วิชาการอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระครูปลัดบุญยัง ทูลโล (สุนทรวิภาค)** ศึกษาเรื่อง “การบริหารงานวิชาการตามหลักอริยสัจ ๔ ของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานวิชาการตามหลักอริยสัจ ๔ โรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน

เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายด้าน ส่วนใหญ่เห็นว่าในการบริหารงานวิชาการ นั้นจัดได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญหรือเรียกได้ว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษาหรือโรงเรียนที่ควรจะให้ ความสำคัญเป็นอันดับแรก ส่วนงานด้านบุคลากร ธุรการ กิจกรรมนักเรียน และงานอื่น ๆ นั้น เป็นงานที่มาสสนับสนุนงานวิชาการให้ มีคุณภาพ ดังนั้นงานด้านวิชาการจึงมิใช่เพียงให้นักเรียน อ่านออกเขียนได้ แต่ยังรวมถึงการดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข งานวิชาการ ยังเน้นถึงการออกไปประกอบอาชีพได้ และเป็นงานที่รับผิดชอบต่อคุณภาพของพลเมืองที่จะ ออกไปช่วยพัฒนาประเทศในอนาคต และจากข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๗๕ ใน ประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑ ส่วนใหญ่เห็นว่า การวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา นั้นมีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการมากที่สุด และนั่นอาจเป็นสาเหตุเพราะว่า ผู้บริหารและครูในระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑ ส่วนใหญ่เข้าใจถึงปัญหาในหลักการบริหารวิชาการ เพราะหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดแนวทางในการพัฒนา ศักยภาพให้ครูมีความเป็น ผู้นำทางวิชาการปฏิบัติหน้าที่โดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ให้ครูสามารถใช้การ วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และให้สามารถศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการ เรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ ซึ่ง **นภดล เจนอักษร** ได้กล่าวว่า “การวิจัยในชั้น เรียนเป็นการวิจัยประเภทหนึ่งที่ครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการควบคุมไปกับการสอนปกติในชั้นเรียน ทั้งนี้เพื่อศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นและนำผลที่ได้ไปพัฒนาการเรียนการสอนหรือใช้ในการแก้ปัญหา ของครูผู้สอนได้” และยังสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ในมาตรา ๒๔ (๕) ให้สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และในมาตรา ๓๐ ให้สถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ มาตรา ๖๗ รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้วยเหตุนี้ประสิทธิผลของ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา คือ บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และกระบวนการวิจัยมีส่วนร่วมในการกำหนดขั้นตอน

และแนวทางการวิจัย มีเอกสารงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และเผยแพร่ผลงานวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษา บุคคล ชุมชน และหน่วยงานอื่น และนอกจากนี้ **สุภรณ์ สถาพงศ์** ยังได้กล่าวถึงกระบวนการวิจัยเป็นกระบวนการเรียนรู้อย่างหนึ่ง เพราะการวิจัยมิใช่สิ่งแปลกแยกไปจากบทบาทที่ครูปฏิบัติอยู่และในการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้เรียนก็ใช้การวิจัยในการเรียนรู้ เช่น การทดลองตามทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การทำโครงการในกลุ่มวิชาการต่าง ๆ เป็นต้น การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้สอนจะเอื้อให้ครูเปลี่ยนบทบาทจากผู้บอกความรู้ไปเป็นผู้อยู่เบื้องหลัง เป็นผู้วางแผน ออกแบบการจัดการเรียนรู้ เอื้ออำนวยความสะดวก และเป็นพี่ปรึกษาทางด้านการเรียนและการพัฒนาคน พัฒนาชีวิตไปสู่การเรียนรู้อย่างสมดุลเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และนอกจากนี้ยังพบอีกว่า ผู้ที่มีอายุต่างกัน มีวุฒิการศึกษาที่ต่างกัน มีประสบการณ์ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการเขต ๑ ในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

และผลการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่าอยู่ในระดับมาก เนื่องจากทุกโรงเรียนต้องมีหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเองเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยหลักสูตรของแต่ละโรงเรียนต้องมาจากการดำเนินการร่วมกันจากหลายฝ่าย การนำหลักสูตร ไปใช้ในแต่ละวิชานั้นควรมีความเหมาะสมกับรายวิชาและมีการบริหารการใช้หลักสูตรอย่างเหมาะสมและให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง โดยจัดทำโครงสร้างของหลักสูตรให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และความต้องการของชุมชนท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สถิต วงษ์พิทักษ์** ได้ศึกษา “ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง” พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพบปัญหาด้านหลักสูตรและแกนนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน, ด้านการนิเทศ, ด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า การบริหารงานวิชาการ โดยรวมด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการนิเทศการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕ ส่วนด้านการจัดผลและประเมินผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน พบว่า ควรให้บุคลากรในโรงเรียนวางแผนร่วมกันในการบริหารงานวิชาการ ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษานั้น สิ่งสำคัญคือการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบโดยจัดให้มีการติดตามและประเมินผลของการใช้หลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และสภาพปัญหาตามความต้องการซึ่งสอดคล้องกับ **รัชนิกร ลาภบุญอุดม** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์กรสังฆมณฑล กรุงเทพมหานคร” พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการใน

โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์กรสังคมมณฑล กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัญหาด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ปัญหาด้านการเรียนการสอน ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับน้อย

ผลการศึกษาคำคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พบว่าอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจเป็นเพราะนโยบายปฏิบัติการเรียนรู้ของต้นสังกัดที่เน้นการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความแตกต่างของผู้เรียน ครูนั้นต้องมีการพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาหลักสูตร ดังที่ **ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์** ได้จำแนกกระบวนการสอนมีคำที่ใช้อยู่ ๒ คำ คือ ๑ การสอน (Teaching) หมายถึง การถ่ายทอดความรู้จากครูไปสู่ผู้เรียน ๒ การเรียนการสอน (Instruction) หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสอนด้วย เช่นการใช้สื่อการสอน การจัดกิจกรรมระหว่างการสอน การทดสอบ ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพชุมชนและส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาในวิธีการจัดการเรียนรู้พร้อมกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ดาร์ตัน พิมพ์อุบล** ศึกษาเรื่อง “การศึกษากาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม” พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร การนิเทศภายในและการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ในด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เนื่องจากสถานศึกษาต่างมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพชุมชนและท้องถิ่น โดยจัดให้มีการนิเทศภายในเพื่อติดตามผลการจัดการเรียนการสอนของครู จัดให้มีโครงการพัฒนาการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระต่าง ๆ ดังที่ **สำเริง แสงทัน** ได้กล่าวไว้ว่า “การจัดการเรียนการสอนหมายถึง การนำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาไปตามเป้าหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ” โดยส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลายและต่อเนื่อง มีการวิเคราะห์การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของสถานศึกษาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีการวางแผนร่วมกันในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่สำคัญให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการศึกษาคำคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ พบว่าอยู่ในระดับมากเนื่องจากทุกโรงเรียนมีระเบียบการวัดผลและประเมินผลของแต่ละโรงเรียนที่สร้างขึ้นเองทำให้บุคลากรทุกคนทราบแนวทางและมีการปฏิบัติเป็นประจำอีกทั้งความตื่นตัวด้านแนวทางการวัดผลและประเมินผลจากสภาพจริงย่อมส่งผลให้ครูมีวิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมิน โดยมีการกำหนดระเบียบและวาง

แผนการประเมินอย่างเป็นระบบพร้อมกับการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่กำหนดและมีการติดตามผลให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เพราะประสิทธิผลของการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนคือ มีแผนงานการวัดประเมินผลที่ชัดเจน กำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติ มีเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ครอบคลุม สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และพัฒนาให้มีคุณภาพ จัดเก็บข้อมูลอย่างมีระบบ มีการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนทุกช่วงชั้นเป็นเพราะว่า **นิพนธ์ กินาวงศ์** ได้กล่าวว่า การวัดผลประเมินผลเป็นกิจกรรมที่ควบคู่กัน โดยปกติการประเมินผลในโรงเรียนมีจุดมุ่งหมาย ๒ ประการคือ การประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ณรงค์ฤทธิ์ ปริษานุกุล** ศึกษาเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองลำพูน” ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน ได้มีการให้ความสำคัญในเรื่องการวัดผล ประเมินผล ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย และเนื้อหาของหลักสูตร และในด้านการจัดกิจกรรมทางการเรียนการสอนตามหลักสูตร ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ครูมีงานหลายด้านหรือสอนหลายวิชา ห้องสมุดขาดเจ้าหน้าที่บรรณารักษ์ โดยเฉพาะขาดเครื่องมือวัดผลและประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ ขาดการนิเทศภายใน ขาดแคลนวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน

ผลการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ต่อการบริหารงานวิชาการงานด้านการนิเทศ พบว่าอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะครูมีความต้องการพัฒนาตนเองเพิ่มมากขึ้นและเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ ดังที่ **สุวรรณี ศรีคุณ** ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นความพยายามอย่างหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ ศิลปะการสอนนั้นจำเป็นต้องอาศัยความเห็นคำแนะนำข้อเสนอแนะจากผู้มีประสบการณ์ซึ่งจะช่วยมองปัญหาให้เกิดความคิดเพื่อพัฒนาปรับปรุงผลงาน พร้อมกันนี้หลายฝ่ายได้มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทำให้ครูได้รับรู้ข้อมูลและแนวทางการพัฒนาวิชาชีพที่เป็นประโยชน์ทั้งจากเพื่อนครูในโรงเรียนหรือบุคลากรสาขาอื่น ๆ และงานสนับสนุนงานวิชาการอื่น ๆ โดยเฉพาะการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยการดำเนินการในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา ประสานงานกับองค์กรหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา และนอกจากนี้ **ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์** ยังกล่าวว่า การนิเทศภายในเป็นการพัฒนาครูภายในสถานศึกษาให้รู้จักวิธีการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เพื่อให้การศึกษาเกิดผลสัมฤทธิ์ตามความคาดหวังของการศึกษา ผู้นิเทศจึงเป็นบุคลากรใดก็ได้ที่สามารถปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายนี้ตามข้อเท็จจริงแล้วผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา ความสำเร็จของการนิเทศภายในส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับ การสนับสนุนและการเห็นความสำคัญของการนิเทศของผู้บริหาร การนิเทศจึงเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารสถานศึกษาในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัย ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑ พบว่าการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยได้สรุปความคิดเห็นจากการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะและข้อแนะนำในการทำวิจัยครั้งต่อไป

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑ ควรนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการงานวิชาการ มีการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสอดคล้องในภาพรวมทั้งหมด, การนำผลการนิเทศมาแก้ปัญหา การนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอน

๒ ควรนำจุดเด่นในการบริหารงานวิชาการของแต่ละส่วนมาสังเคราะห์แล้ว พิจารณาถึงลักษณะการทำงานที่เหมาะสมกับขนาดของโรงเรียน จำนวนครูผู้สอนและความเหมาะสมของชุมชน เพื่อให้การบริหารงานวิชาการเป็นระบบมากขึ้น

๓ ควรจัดประชุมครูทุกสาระการเรียนรู้และเชิญนักวิชาการจากภายนอก เข้าร่วมเพื่อสร้างความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ให้ถึงผู้เรียน และนอกจากนี้ยังเป็นการสร้างโอกาสในการพัฒนางานวิชาการผ่านความรู้ของ บุคลากรสู่การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

๔ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดสรรงบประมาณให้กลุ่มโรงเรียน ควรหามาตรการ กำหนดสัดส่วนและงบประมาณเพื่อใช้ในการบริหารงานวิชาการตามกลยุทธ์ที่กำหนดโดยยึดหลักการที่เป็นธรรมชาติขนาดของโรงเรียน และประโยชน์แต่ละโรงเรียนจะได้รับ

๕ ควรจัดให้บุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนรับผิดชอบงานวิชาการทั้ง ๑๒ ด้าน โดยให้มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้อง รวบรวมปัญหาจากการดำเนินงาน วิจัยและพัฒนาให้ข้อเสนอแนะตลอดจนการนิเทศแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อนำวิสัยทัศน์ และยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานให้เป็นระบบและต่อเนื่อง

๕.๓.๒ ข้อแนะนำเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

๑ ควรศึกษาถึงวัฒนธรรมการทำงานที่มีผลต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียน เพื่อให้ครอบคลุมถึงสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมากขึ้น

๒ ควรวิจัยการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียน เพื่อเป็น พัฒนาถึงความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน

๓ ควรศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของแต่ละสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ถึงการดำเนินงานตามกลยุทธ์ในแต่ละสำนักงานเขตพื้นที่สัมฤทธิ์ผลอย่างไร